

УДК 377.1:379.85

Мар'яна Голяк

ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНИХ ЯКОСТЕЙ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ ТУРИСТИЧНОЇ ГАЛУЗІ У ПРОЦЕСІ ІНШОМОВНОЇ ПІДГОТОВКИ У ПТНЗ

Нині однією з перспективних галузей розвитку національної економіки є сфера туризму з розповсюдженою діяльністю вітчизняних туристичних фірм. Розширюються міжнародні контакти українців, нарощуються обсяги виробництва туристичного продукту, створюються нові робочі місця для українських громадян. В умовах конкуренції із західними туристичними організаціями гостро постає проблема якісної професійної освіти кваліфікованих робітників сфери туризму, готельного та ресторанного бізнесу.

Згідно з даними Державної прикордонної служби, минулого року Україну відвідали 21,1 млн. іноземних туристів, що на 2% (380 тис.) більше, ніж позаминулого року [1, с. 63]. Незважаючи на те, що останнім часом популярності набуває індивідуальний туризм, який дає можливість іноземним відвідувачам самим спланувати подорож із меншими витратами, спостерігається приріст і в категорії “організований туризм”, оскільки більшість людей все-таки користується послугами фахівців у галузі туризму [1, с. 65].

Як показує практика, зі збільшенням кількості туристів зростають і їхні потреби, змінюються також і вимоги до постачальників туристичних послуг. Нині завданням фахівців є не лише забезпечувати комфортний відпочинок своїх клієнтів, а й, володіючи належними особистісними і професійними якостями, успішно вирішувати різноманітні професійні завдання і потреби користувачів туристичних послуг. Усе це вимагає не лише підвищення рівня викладання та пошуку нових підходів до підготовки фахівців сфери туризму, але і перегляду змісту професійної підготовки фахівців туристичного профілю і його якості, зокрема у контексті їх іншомовної підготовки.

Специфіка роботи спеціалістів туристичної галузі передбачає роботу з різноманітними партнерами, клієнтами, у тому числі зарубіжними. Тому фактор володіння іноземними мовами фахівців із туризму є одним із головних після спеціальних знань. Більшій актуальності набуває завдання вдосконалення процесу формування іншомовної компетентності, що є невід’ємним компонентом повноцінної професійної діяльності у галузі туризму.

Дослідженню проблеми професійної підготовки майбутніх фахівців туристичної галузі приділяється належна увага, зокрема таким її аспектам, як

теоретичні та методичні засади професійної підготовки майбутніх фахівців сфери туризму (В. Лозовецька, Л. Лук'янова, В. Федорченко, М. Скрипник, Г. Цехмістрова та ін.); організація навчально-виховного процесу в закладах туристичного спрямування (Л. Поважна, Н. Фоменко). Роль іноземних мов у професійній підготовці майбутніх фахівців сфери туризму досліджували Л. Кнодель, Л. Сакун, М. Галицька, І. Скріль, І. Ваврів та ін.

Незважаючи на існуючий досвід підготовки фахівців туристичної галузі, розробку багатьох теоретичних положень щодо іншомовної підготовки фахівців даної сфери, і надалі залишаються актуальними питання пошуку новітніх методів навчання, їхнього впровадження та використання досвіду інших країн. Варто зауважити, що більшість дослідників приділяють значну увагу питанням підготовки фахівців туристичної галузі у вищих навчальних закладах, проте проблема формування професійних якостей майбутніх фахівців у сфері туризму в процесі іншомовної підготовки у ПТНЗ ще недостатньо досліджена.

Мета статті полягає у виявленні й обґрунтуванні значення іншомовної підготовки у процесі формування професійних якостей майбутніх фахівців туристичної галузі.

Компетентний фахівець сфери послуг і туризму сьогодні – це професіонал, який здатний до ефективної праці в нових соціально-інформаційних умовах. Сучасні роботодавці зацікавлені у фахівцях, яким притаманні такі характеристики [8; 11]: уміння самостійно розв'язувати типові та нетипові професійні проблеми та завдання; здатність до самостійного прийняття професійних рішень; усвідомлення особистісної відповідальності за результати праці; здатність забезпечувати високу якість послуг відповідно до потреб та уподобань користувача туристичних послуг; адекватне сприйняття сучасних соціально-економічних змін на ринку туристичного продукту; оперативне реагування на вимоги і потреби користувача послуг; творча інноваційність у виконанні професійних дій; мобільність і гнучкість в опануванні додатковими знаннями і вміннями.

Істотну роль у засвоєнні цих якостей відіграє оволодіння сучасними технологіями організації та надання послуг.

Окрім цього, кваліфікований фахівець сфери туризму має знати можливості сучасних інформаційних технологій і вміти користуватися спеціальними комп'ютерними програмами; володіти комунікативними здібностями (вміти входити в контакт, налагоджувати взаємовідносини), вербальними здібностями (вміти говорити чітко, ясно, виразно і лаконічно), ораторськими здібностями (вміти грамотно виражати свої думки, переконувати співрозмовника); знати норми ділової письмової та усної мови, процеси організації ефективної

мовної комунікації у сфері соціально-культурного сервісу і туризму, володіти основами міжкультурної комунікації. Саме навчальний предмет “іноземна мова” є одним із засобів, який сприяє формуванню цих професійних якостей.

Необхідність формування іншомовних комунікативних умінь у майбутніх фахівців сфери туризму полягає у тому, що одним із головних завдань їхньої професійної діяльності є вирішення питань комунікативного плану не лише рідною мовою, але й іноземною.

Для майбутнього спеціаліста необхідною умовою успішної професійної діяльності є усвідомлення особливостей процесу комунікації, володіння прийомом вербальної та невербальної комунікації, комунікативними стратегіями і комунікативною компетенцією, яка містить у собі здатність використовувати іноземну мову для досягнення професійно значущих цілей [6, с. 50].

Фахівців туристичної галузі сьогодні в Україні готують не лише у вищих навчальних закладах, але й у ПТНЗ, зокрема у вищих професійних училищах. Система ПТНЗ має свої особливості підготовки фахівців туристичної галузі, зокрема це стосується іншомовної професійно спрямованої підготовки. Зазвичай, до ПТНЗ вступають учні, рівень іншомовної підготовки яких досить невисокий і фрагментарний. Тому на викладачів іноземної мови у ПТНЗ покладається особливе завдання – підняти рівень загальної мовної підготовки учнів (покращити майстерність читання, слухання, письма, усного мовлення, збільшити словниковий запас, удосконалити використання граматики, покращити комунікативні навички) та сприяти вивченню курсу професійно спрямованої англійської мови (ESP), який би дозволив їм вивчити спеціальну професійну лексику, допоміг би поглибити знання зі спеціальних дисциплін за допомогою читання спеціальної літератури англійською мовою, дав змогу використовувати мову для майбутнього фаху, підготувавшись до типових професійних ситуацій. Практика засвідчує, що учні часто не здатні використовувати іноземну мову у своїй професійній діяльності, а це негативно позначається на якості їхньої роботи та на конкурентоздатності на ринку праці. Тепер необхідною умовою навчання є впровадження таких методик, які б більш ефективно розкривали потенціал учнів, їх інтелектуальні, творчі та моральні якості та сприяли підвищенню мотивації до вивчення іноземної мови. Слід також активізувати їх пізнавальну діяльність і спонукати до творчого пошуку, самоактуалізації, самореалізації та самовдосконалення [9, с. 3].

Метою навчання іноземної мови учнів ПТНЗ – майбутніх фахівців туристичної галузі – є формування професійно спрямованої комунікативної компетентності, тобто сукупності необхідних мовних знань, умінь і навичок, які сприятимуть ефективному виконанню професійних обов’язків.

Професійно-туристична діяльність, пов'язана з використанням іноземної мови для вирішення різноманітних завдань у сфері туризму, а також готельного та ресторанного бізнесу, охоплює: спілкування з іншомовними клієнтами на загальні та спеціальні теми (обговорення плану поїздки, вибір маршруту; реєстрація гостя, обслуговування гостя в номері, вирішення спірних питань тощо); налагодження контактів із туристичними агенціями за кордоном, ведення переговорів; маркетинг іншомовного ринку, в процесі якого знаходяться найвигідніші за оплатою, термінами і якістю роботи фірми; навчальні тури, в ході яких вивчаються особливості країни; взаємодія з авіакомпаніями для придбання авіаквитків; контакти зі страховим агентом, приймаючою стороною; підтримка ділових контактів із використанням технічних засобів та інформаційних технологій; представлення фірми на міжнародних виставках, презентаціях, конференціях тощо; ознайомлення зі спеціальною документацією: угодами, патентами, планами тощо; письмове ведення необхідної фахово-ділової документації, заповнення бланків та інших видів документів, робота з діловою кореспонденцією; читання фахової літератури з метою отримання інформації у сфері конкретної спеціальності.

Організація мовленнєвої діяльності учнів вимагає визначення основних складових цієї діяльності та їх особливостей. На основі аналізу науково-педагогічної літератури можна стверджувати, що невід'ємними компонентами формування професійно спрямованої іншомовної комунікативної компетентності є лінгвістична, соціолінгвістична, соціокультурна та професійна компетенції [3; 5; 7; 10].

Лінгвістична компетенція передбачає знання фонетичної, лексичної, граматичної та орфографічної систем іноземної мови, а також опанування чотирьох основних видів мовленнєвої діяльності (говоріння, аудіювання, читання, письмо). Лінгвістична компетенція вважається основним компонентом комунікативної компетенції, адже без необхідного запасу лексики, знання правил формування граматичних форм і побудови речень неможлива ніяка вербальна комунікація [7, с. 30].

Соціолінгвістична компетенція передбачає знання особливостей комунікативної поведінки співрозмовника. Це вміння вибирати і застосовувати відповідні мовні форми та засоби залежно від комунікативної ситуації та соціальних ролей учасників спілкування [7, с. 31]. Дуже часто соціолінгвістична компетенція ототожнюється із соціокультурною, а її формуванню не приділяється належна увага. Проте, виконуючи ті чи інші завдання комунікативного характеру, іноді важко здійснювати правильний вибір мовних форм і використовувати їх відповідно до контексту. Ігнорування соціолінгвістичних норм або їх незнання може стати джерелом міжкультурних непорозумінь.

Соціокультурна компетенція включає фонові знання (сукупність відомостей про соціокультурні особливості народу, мова якого вивчається, та про стандарти комунікативної поведінки), прийняті в певній культурній спільноті; мовний і мовленнєвий матеріал, необхідний для розкриття соціокультурної інформації, реалії, вільні та сталі словосполучення, форми мовленнєвого етикету; навички та вміння оперування фоновими знаннями та мовним і мовленнєвим матеріалом соціокультурного плану [3, с. 70].

Професійна компетенція полягає у вмінні та практичній можливості використовувати іноземну мову за допомогою здобутих лінгвістичної, соціолінгвістичної та соціокультурної компетенцій для вирішення завдань професійного плану.

Проаналізувавши необхідність формування професійно важливих якостей, а також визначивши суть і структуру професійно спрямованої іншомовної комунікативної компетентності, слід виокремити адекватні підходи до її формування.

Сьогодні першочерговим завданням викладачів іноземної мови закладів професійної освіти є створення таких умов, які б забезпечили засвоєння мови безпосередньо в її комунікативній функції, тобто у процесі діяльності з позамовною метою. Практично це означає, що увага повинна зосередитися не стільки на засвоєнні мовних засобів чи розвитку навичок і вмінь, скільки на діяльності, у процесі якої застосовується мова. Це можливо здійснити при комунікативному підході до вивчення іноземних мов.

У процесі іншомовної підготовки майбутніх фахівців сфери туризму має певним чином відобразитися моделювання реальної професійної діяльності. У цьому випадку необхідно залучати до процесу навчання іноземної мови моделі ситуативного спілкування, де за рахунок створення і моделювання ситуацій, максимально наближених до особливостей реального процесу комунікації, досягається вміння перетворювати здобуті знання, вміння та навички в дієве знаряддя спілкування. Ситуативність як принцип у загальних рисах означає, що все навчання іноземній мові відбувається на основі та з допомогою ситуацій. Г. Китайгородська стверджує, що ситуацією усного спілкування є сукупність умов діяльності та ситуації її протікання, у яких мовленнєві дії є найбільш необхідними, оптимальними, можливими у порівнянні з іншими засобами для успішного виконання цієї діяльності [4, с. 238].

Метод ситуативного навчання дає можливість змоделювати цілісний контекст реального спілкування з поєднанням мовленнєвих і немовленнєвих дій, вербального і невербального спілкування, візуальної та звукової репрезентації змісту і форми [2].

В основі ситуативного підходу лежить гра, а центральною фігурою цих ігрових ситуацій є виконавець, тобто учень, який у ході реалізації мовленнєвих дій повинен використовувати всі свої розумові та психофізичні ресурси: мислення, пам'ять, уяву, емоції, волю (важливий фактор ситуації, коли мова стає засобом досягнення мети), голос (він буде змінюватися і залежатиме від поставленої мети), міміку, жести, паузи, тобто все те, що робить мову живою. І при цьому учень – виконавець ролі – буде вчитися діяти, вчитися спілкуватися. Такий підхід до навчання мовленнєвої дії добре узгоджується із завданнями подолання психологічних труднощів, перш за все сором'язливості, ніяковості, психічного напруження, невпевненості, які заважають процесу спілкування, а тим більше – іноземною мовою [2].

У методиці описано чимало навчальних ситуацій та їхні класифікації. Ситуації можуть бути реальними, уявними, проблемними, конкретними, фантастичними, проблемно-інформаційними тощо. Але їх поєднує одна педагогічна умова – створення мотивації на говоріння, що передбачає логіку навчального спілкування [12, с. 150-151]. Цінність ситуативного підходу полягає в тому, що у процесі розв'язання будь-якої професійної ситуації учні не лише вчать розвивати іншомовну комунікацію, але й, практикуючи мовні навички використовують свій досвід, застосовують аналіз, оволодівають професійними знаннями шляхом імовірного практичного вирішення завдання, а не пасивним прослуховуванням інформації, вчать використовувати здобуті професійні знання на практиці. Тому перед викладачем ПТНЗ стоїть завдання не лише створити і залучити учнів до участі у комунікативній ситуації, яка буде максимально наближеною до майбутньої професійної діяльності, але й допомогти їм висловлюватися, незважаючи на труднощі, а також виробляти власне ставлення до змісту.

Таким чином, практична мета навчання професійно спрямованої іноземної мови фахівців туристичної галузі у професійно-технічних навчальних закладах повинна орієнтуватися на вирішення таких завдань: формування в учнів професійно орієнтованих мовленнєвих компетенцій у читанні, письмі, аудіюванні та говорінні, а також усному та письмовому перекладі на рівні незалежного користувача; навчання професійно спрямованої іноземної мови як засобу спілкування на міжнародному рівні; формування в учнів мовних компетенцій: фонетичної, лексичної, граматичної та орфографічної; формування навичок вибирати такий спосіб висловлювання, що відповідає ситуації спілкування, комунікативним цілям і намірам, а також соціальним і функціональним ролям партнерів по спілкуванню; формування мовної усвідомленості; формування в учнів професійно спрямованої соціолінгвістичної та соціокультурної компетенцій на рівні незалежного користува-

ча; ознайомлення з різними аспектами культури і мовної поведінки у професійному середовищі країни, мова якої вивчається; розвиток умінь моделювати свою мовленнєву лінію поведінки згідно з цими особливостями.

Досягнення визначених цілей навчання іноземної мови можливе при максимальному наближенні змісту її викладання до практичних потреб учнів з урахуванням специфіки їх професійної сфери, а також за умови взаємопов'язаного навчання мови і культури народу й активної комунікативно-пізнавальної діяльності учнів як суб'єктів навчання.

Подальшого дослідження потребують питання пошуку форм і методів формування професійно важливих якостей майбутніх фахівців сфери туризму в процесі вивчення іноземної мови в умовах ПТНЗ.

Посилання:

1. *Воронин І. Н.* Аналіз ринку в'їздного/виїздного туризму України / *І. Н. Воронин* // Ученые записки Таврического национального университета им. В. И. Вернадского Серия "География". — 2012. — №4. — Том 25 (64). — С. 62-69.
2. *Дмитрів О. В.* Використання методу ситуативного навчання на уроках англійської мови у загальноосвітніх школах. — [Електронний ресурс]. — Режим доступу : http://archive.nbu.gov.ua/portal/soc_gum/pspo/2007_13_2/doc_pdf/Dmitriv_st.pdf
3. *Ізмайлова О. А.* Формування іншомовної комунікативної компетенції як структурного компонента комунікативної культури студентів мовних ВНЗ // Викладання мов у вищих навчальних закладах освіти. — Херсон, 2010. — Вип. 17. — С. 66—72.
4. *Китайгородская Г. А.* Интенсивное обучение иностранным языкам в высшей школе / *Г. А. Китайгородская*. — М. : Издательство московского университета, 1987. — 340 с.
5. *Кобзар Н. В.* Готовність майбутніх менеджерів туризму до міжкультурної комунікації та її компоненти. — [Електронний ресурс]. — Режим доступу : <http://nvd.luguniv.edu.ua/archiv/NN13/11knvtyk.pdf>
6. *Кобзар Н. В.* Роль міжкультурної комунікації в підготовці менеджерів туризму / *Н. В. Кобзар* // Вісник ЛНУ ім. Т. Шевченка. — 2011. — № 14(225). — С. 48—53.
7. *Коваленко О.* Формування компетентнісного підходу до вивчення іноземних мов / *О. Коваленко* // Іноземні мови в навчальних закладах. — 2008. — № 3. — С. 28—34.
8. *Лозовецька В. Т.* Туристична освіта в Україні: проблеми і перспективи : зб. наук. праць / заг. ред. *В. Т. Лозовецької*. — Вип. 2. — Львів, 2010. — С. 3—7.
9. Методичні рекомендації щодо проведення уроків іноземної мови у ПТНЗ. — Львів, 2012. — 60 с.
10. *Скріль І.* Туристична освіта в Україні: проблеми і перспективи : зб. наук. праць / *І. Скріль* / заг. ред. *В. Т. Лозовецької*. — Вип. 2. — Львів, 2010. — С. 202—208.
11. Формування професійної компетентності фахівця сфери послуг і туризму : навчально-методичний посібник / *В. Т. Лозовецька, Л. Б. Лук'янова, Л. В. Козак* та ін. ; За заг. ред. *Лозовецької В. Т.* — Київ, 2010. — 382 с.
12. *Чулкова Л. О.* Ситуативний метод формування іншомовленнєвої компетенції студентів як засіб розвитку критичного мислення / *Л. О. Чулкова* // Збірник наукових праць Бердянського державного педагогічного університету (Педагогічні науки). — Бердянськ : БДПУ, 2009. — № 4. — 308 с.

References (transliterated and translated):

1. *Voronin I.* Analiz rynku vjezdnogo/vyiezdnoho turizmu Ukrainy (Market analysis of inbound/outbound tourism in Ukraine). Series "Geography". 2012, № 4, Vol. 25 (64), P. 62—69.
2. *Dmytriv O.* Vykorystannya metodu sytuatyvnoho navchannya na urokakh anhliyskoi movy u zahalnoosvitnikh shkolakh (Using the method of situational learning at the English lessons in secondary schools). — [Electronic resource]. — Mode of access : http://archive.nbu.gov.ua/portal/soc_gum/pspo/2007_13_2/doc_pdf/Dmitriv_st.pdf
3. *Izmaylova O.* Formuvannya inshomovnoi komunikatyvnoi kompetentsii yak strukturnoho komponentu komunikatyvnoi kultury studentiv movnykh VNZ (Formation of foreign language communicative competence as a structural component of communicative culture of language universities' students) // Teaching languages in higher educational institutions. Kherson, 2010, Issue 17, P. 66—72.
4. *Kitaygorodskaya G.* Intensivnoe obuchenie inostrannym yazykam v vyisshey shkole (Intensive language teaching in the higher school). Moscow, 1987, 340 p.
5. *Kobzar N.* Hotovnist mayibutnikh menezheriv turyzmu do mizhkulturnoi komunikatsii ta ii komponenty (Readiness of future tourism managers for intercultural communication and its components). — [Electronic resource]. — Mode of access : <http://nvd.luguniv.edu.ua/archiv/NN13/11knvtyk.pdf>
6. *Kobzar N.* Rol mizhkulturnoi komunikatsii v pidhotovtsi menezheriv turyzmu (The role of intercultural communication in tourism managers' training) // Bulletin of Luhansk Taras Shevchenko National University, 2011, № 14(225), P. 48—53.
7. *Kovalenko O.* Formuvannya kompetentnisnoho pidkhodu do vyvchennya inozemnykh mov (Formation of competence approach to the study of foreign languages) // Foreign languages in educational institution, 2008, № 3, P. 28—34.
8. *Lozovetska V.* Turystychna osvita v Ukraini: problemy i perspektyvy : zb. nauk. prats (Tourism education in Ukraine: problems and prospects: collection of scientific papers). Issue 2, Lviv, 2010, P. 3—7.
9. *Metodychni rekomendatsii shchodo provedennya urokiv inozemnoi movy u PTNZ* (Method guidelines for foreign language lessons in vocational schools). Lviv, 2012, 60 p.
10. *Skril I.* Turystychna osvita v Ukraini: problemy i perspektyvy : zb. nauk. prats (Tourism education in Ukraine: problems and prospects: : collection of scientific papers). Issue 2, Lviv, 2010, P. 202—208.
11. *Lozovetska V., Lukianova L., Kozak L.* Formuvannya profesiynoi kompetentnosti fakhivtsya sfery posluh i turyzmu : navchalno-metodychnyi posibnyk (Formation of professional competence of services and tourism specialists: textbook). Kyiv, 2010, 382 p.
12. *Chulkova L.* Sytuatyvnyi metod formuvannya inshomovlenneyevoi kompetentsii studentiv yak zasib rozvytku krytychnoho myslennya (Case method of forming foreign language competence of students as a means of developing critical thinking). Berdiansk, 2009, № 4, 308 p.

Стаття надійшла до редакції 08.04.2013

М. Голяк

Формирование профессиональных качеств будущих специалистов туристической отрасли в процессе иноязычной подготовки в ПТУ

В статье освещена проблема формирования профессиональных качеств будущих специалистов туристической отрасли в процессе изучения иностранного языка. Выявлены профессиональные качества будущих специалистов сферы туризма, необходимые для успешной профессиональной деятельности, а также определены основные подходы к их формированию. Автор делает вывод о том, что практическая цель профессионально направленного обучения иностранного языка специалистов туристической отрасли в профессионально-технических учебных заведениях должна ориентироваться на решение следующих за-

дач: формирование у учащихся профессионально ориентированных речевых компетенций в чтении, письме, аудировании и говорении, а также устном и письменном переводе на уровне независимого пользователя, профессионально направленное обучение иностранного языка как средства общения на международном уровне; формирование у учащихся языковых компетенций: фонетической, лексической, грамматической и орфографической; формирование навыков выбирать способ выражения, соответствующий ситуации общения, коммуникативным целям и намерениям, а также социальным и функциональным ролям партнеров по общению; формирование языковой осознанности; формирование у учащихся профессионально направленной социолингвистической и социокультурной компетенций на уровне независимого пользователя; ознакомление с различными аспектами культуры и речевого поведения в профессиональной среде страны изучаемого языка, развитие умений моделировать свою речевую линию поведения согласно этим особенностями.

Ключевые слова: профессиональные качества, специалист туристической отрасли, профессионально направленное обучение иностранному языку.

M. Holyak

Formation of Professional Skills of Future Professionals of the Tourism Industry in the Process of Foreign Language Teaching in Vocational School

The article highlights the problem of professional qualities formation of future tourism industry professionals in the process of foreign language teaching. The author identifies professional qualities of future specialists of tourism industry necessary for a successful career, and determines the basic approaches to their formation. The author concludes that the practical purpose of teaching a foreign language for specific purposes to tourism industry specialists in vocational school should be focused on the following objectives: forming in students professionally oriented speech competencies in reading, writing, listening and speaking, as well as in interpretation and translation at the level of an independent user; professionally directed teaching of a foreign language as a means of communication at the international level; formation of students' language competences: phonetic, lexical, grammatical and orthographical; formation of skills to choose the way of expressions corresponding to the situation of communication and communicative intents and purposes, as well as social and functional roles of partners in dialogue; formation of linguistic awareness; forming of students' professionally directed sociolinguistic and sociocultural competence at the level of an independent user; introduction to various aspects of culture and communicative behaviour in the professional environment of the country of the studied language; development of the ability to simulate one's communicative line of the behaviour according to these features.

Key words: professional qualities, tourism industry specialist, professionally oriented language teaching.

Рецензент – кандидат біологічних наук,
старший науковий співробітник Н. О. Постригач